

JĀNIS NIEDRE

par rakstnieka darbu

Latvijas PSR Nopelniem bagātajam kultūras darbiniekam rakstniekam Jānim Niedrem 24. maijā palika 70 gadi. Daudz laika no tiem viņš ziedojis jauno literātu augsmei, būdams gan Latvijas Padomju Rakstnieku savienības prozas konsultants, gan jauno autoru audzināšanas komisijas priekšsēdētājs. Devis daudzus daudzus padomus kā mutvārdos, tā rakstos.

Vēlreiz atkarojam — rakstnieka darbs ir viens no pašiem grūtākajiem. Dzejniekam, novelistam, romānistam un dramaturgam ir īsti virtuozī jāpārzina tautas valodas viela, jāprot no tās izvēlēties viestrāpīgākos vārdus, jāmak savienot tos daiļskanīgā, raitā ritmā ietvertā teikuma vijā, kas lasītājos pamodina spēju pārdzīvot visu, kas tik spēcīgi ietekmē cilvēka sirdi, ka tā pamodina viņā i cildenas domas, ir cēlas dziņas.

... lai arī rakstniecība ir māksla, tomēr tā ir arī tāds pats darbs kā jebkurā cita vērtību radīšana, un tāpēc kā dzejniekam, tā prozaikim, dramaturgam vai kritiķim katru dienu zināms laiks jāvelti tieši rakstīšanai. Tikai sistemātiskā darbā iegūst rakstnieka iemaņas, iemācās veidot skanīgu, emocionāli gleznainu frāzi.

(«Ceļa sākumā», 1959.)

Talants — personība vairisies laist klajā sacerējumus, kas savā saturā, sabiedriskajā mērķniecē, mākslinieciskajā izveidē nes aroda amatniecības un domu parastības zīmogu. Viņš pats sapratīs, ka tāds darbs ir pelēcīgs un tas nespēj bagātināt lasītāju sirdis un prātus. Protams, parādās jau arī sacerējumi, kuros noteicošais ir tiksmināšanās ap gludenu frāzi, vienīgi ap svaigu tematiku vai raisa dabīgi lezīmētus raksturus. Taču tādi sacerējumi neatstāj paliekošas pēdas lasītāju apziņā.

(«Rakstnieka personība», 1960.)

Ja rakstnieks pārtrauc konsultēties pie marksisma-lenīnisma klasiķiem, nestudē zinātni par dabas, sabiedrības un domāšanas likumsakarību, viņš ātri apjūk dzīves faktos, negribot novirzās no vienīgi pareizā skatījuma — darba tautas skatījuma uz lietām un parādībām. Tāds autors sāk runāt par labo un par jauno bezkaislīgā balsī, sāk raudzīties pasaulē ar aukstu, neitrālu skatienu.

(«Rakstnieka kultūra», 1960.)